

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 317 בס"ד ערש"ק פרי תולדות (סעריה) כ"ז חשון תשס"ח

פנינים יקרים

ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו (כ"ה, כ"ח) אמרו חז"ל (עפ"י שבת פס:) שיצחק ילמד זכות על עם ישראל יותר מאברהם ויעקב, משום שיש לו פתחון פה לאמר שהיה לו בן לא טוב - עשו ואהב אותו, לכן צריך הקב"ה גם לאהוב את בניו למרות שחטאו, וזה שאמר הכתוב ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו, מה הוא הציד? תשובה מוכנה להוכיח שגם בן לא טוב צריכים לאהוב...

ויאכלו וישתו... וילכו מאתו בשלום (כ"ז, ל' - ל"א) דרך המחפשים עבודת השי"ת כאשר מבקרים אדם גדול וצדיק נשבר לבו בקרבו, אולם לא בן נוי כאבימלך שהפגישה עם הצדיק לא השאיר כל רושם וילכו מאתו בשלום כאילו לא קרה כלום...

ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול וגו' ותלבש את יעקב בנה הקטן (כ"ז, מ"ד) רבקה התאמצה מאד שיעקב יקבל את הברכות המיועדות לעשו, כל זה למה? אך רבקה ראתה ברוח הקודש כשיהיו ישראל בגלות יהיו אנשים שילבישו בגדי עשו בכדי להזיק לבני ישראל לזה רצתה שברכת יצחק תעמוד להם בימים ההם לימינם.

(תדושי הרי"ם)

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה (כ"ח, י') יעקב הוא הנשמה יצא מבאר שבע ש-השביעו אותו תהי צדיק וכו' (נדה ז') וילך חרנה וכשבא לזה העולם הולך ומתגשם במינופי העוה"ז, והעצה לזה ויפגע במקום - פגיעה זו תפלה (ברכות כו') להתפלל לפני השי"ת שלא יתגשם חלילה מתענוגי העוה"ז. וילן שם אין האדם יוצא ידי חובתו בתפלה בהעברה בלבד כי אם בקביעות בחינת לינה שלא להסית דעתו מזה, כמו"כ יוקח מאבני המקום אלו צדיקי הדור לבקש מהם שיעזרוהו.

והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה (כ"ח, י"ב) אם האדם שפל בעיני עצמו שהוא "מוצב ארצה" או "וראשו מגיע השמימה" הריהו באמת גדול בשמים כדברי הוה"ק מאן דהוא זעיר איהו רב, והוא זוכה לידי כך והנה ה' נצב עליו שתהא שכינה שרויה עליו כמש"כ אשכון את דכא.

סולם מוצב ארצה (כ"ח, י"ב) 'סולם' עולה במנין 'ממון'. הממון הוא הדבר השפל ביותר ממש מוצב ארצה ובכל זאת אפשר לפעול שראשו יגיע השמימה, לעשות גדולות ונצורות כמו גמילות חסדים וצדקה וכו'. (אור צדיקים) וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלקים עמדי, (כ"ח, כ') לכאורה תיבת לאמר מיותר, אולם יעקב נדר נדר לוומר בכל דבר בעוה"ז אי"ה ב"ה וכו', והוה וידר יעקב נדר לאמר: אם יהיה אלקים עמדי אז...

ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש (כ"ח, כ') וק"ק מה צורך יש לציין לחם לאכול ובגד ללבוש, אלא יעקב אבינו ביקש שיהיה לו לחם ויוכל לאכול אותו שלא ימנע ממנו האכילה בגלל מחלות ודאגות שונות וכן בגד שיוכל ללבוש ולא ילקח לעבוס או שלא ייבצר ממנו הלבושה בגלל צרות וחולי, הרי שיש בתוך הבקשה שתי בקשות.

לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו (כ"ט, ו') אפ"ל בדרך מליצה רבש"ע אם עדיין לא עת האסף המקנה כלומר שעדיין לא הגיע העת שיבא משיח צדקנו ויקבץ נדחי עמו ישראל, לכל הפחות בקשתנו השקו הצאן ולכו רעו - תן לבני ישראל הקדושים פרנסה בריוות.

ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תואר (כ"ט, י"ז) רחל ולאה השיגו שתיהן להיות נשות יעקב אלא מה שהשיגה לאה בכבי השיגה רחל בשמחה ללמדנו ששתיהן שוין כאחד.

ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי, ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלקים אנכי וגו' (ל, א-ב) תגובת יעקב צריכה ביאור הרי תכלית הליכתו לבית לבן היה בשביל להשתדל בהולדת השבטים, אלא שיעקב הגיב על הוספת דברים של רחל ואם אין מתה אנכי, כי בזה הסתפקה בכוחו של הצדיק ובכוחה של ההשגחה הפרטית. ואמר התחת אלקים אנכי להמשיך ההשפעה, אלא שיש לפנות אל הרבש"ע בתפלה ולא לתת לספק לכרסם בכס...

(מתוך קול מנחם)

שיחת הרא"ש ז"ע"א פרישת יו"ט תשל"ב - נכתב ע"י א"א

האדם - שהוא לא טמיר ונעלם - שנראה כאילו הוא עושה את הפעולות הללו, והמציאות האמיתית של הפעולות הללו - שהוא הרבש"ע הפועל הכל - הוא טמיר ונעלם. והאדם צריך לעבוד עד שיגיע לאותה מדרגה של טמיר ונעלם, שהוא אינו מציאות כלל. והיינו שיתברר ויתאמת אצלו שכל מה שנעשה על ידו בעולם וכל המציאות כולה, הכל הוא הקב"ה הטמיר ונעלם. ועליו להגיע למדרגה כזו של הכנעה, שבכל כח שמוציא אל הפועל, ובכל נשימה ונשימה, הוא מכיר ומרגיש את היסוד שלו שהוא הטמיר ונעלם, וכל הכוחות הגשמיים שהוא מוציא לפועל הוא עושה ע"י הטמיר ונעלם, והוא בעצמו אינו אלא סיבה שהקב"ה פועל באמצעותו.

ותכלית הדבר הוא, שהאדם יגיע לשלימות הביטול. שהוא עצמו אינו פועל מאומה, הוא חי במציאות של סיבות. כל המציאות שלו אינה מציאות בפני עצמה, רק כל מה שהוא עושה הכל מסובב ע"י מסובב הסיבות. ומכיון שלא הוא העושה, והוא רק סיבה המסובבת מהטמיר ונעלם, בכל עבודה שעובד הוא לא חי עם עצמו, כי לא הוא העובד. כל עוד האדם חי עם עצמו, בכל פעולה שעושה הוא חי בסיפוק ותענוג. כאשר זה מצליח הוא נשאר בגבהות הלב. וגם אם הוא עובד לבטל את הגאווה הזו עדיין נשאר לו שמץ ממנה, שמרגיש שהוא עושה, והוא רוצה שהעולם ישמע ממנו, ואז הוא חי בסיפוק גדול. ורק כאשר יגיע לשלימות הביטול בבחינת ולבי חלל בקרבי, ויחיה בבחי' טמיר ונעלם, ויכיר כי העבודה שלו לא היא העושה, וכל הכוחות שלו אינם שלו, רק אז יוכל להשתחרר מן הסיפוק והגדלות, מכיון שידע בכל פעולה ועבודה שפועל, שהכל מסובב ממסובב

כל אדם צריך לעבור קשיים במשך ימי חייו בכדי שיגיע להבנה מה רוצים ממנו פה בעולם הזה. כל מציאות האדם היא להיפך ממציאות הבריאה, ולכן האדם אינו יכול להבין את המציאות האמיתית של העולם רק ע"י נסיונות החיים שלו. הנסיונות מלמדים אותו מהי התכלית שלשמה הרבש"ע ברא אותו.

דבר זה אנו למדים מיעקב אבינו. בפרשת וישב נאמר: "וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען" וסמך ליה "אלה תולדות יעקב יוסף", ומפרש רש"י: "אלה יישוביהם וגלגוליהם של תולדות יעקב עד שבאו לכלל ישוב... ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף". מה התורה רוצה ללמד אותנו בסיפור זה שביקש יעקב לישב בשלוה? יעקב אבינו ביקש שהעולם יכיר ("דערהערן") את מציאות הבורא ואת מציאות הבריאה שלא ע"י כאבים, ולא יצטרכו לסבול כל כך הרבה גלויות עד ששיגו את אורות ששת ימי בראשית. יעקב אבינו חיפש בשביל בניו כל מיני אופנים שיעברו את העולם בנקל, ללא סבל. והתשובה ע"ז היתה קפץ עליו רוגזו של יוסף, ושל דינה והרבש"ע הראה לו שהאדם אינו יכול להגיע לישוב - לישוב הדעת, ולהשגת המציאות של בורא כל העולמים, רק על ידי מאורעות ונסיונות.

והיינו, כי האדם נברא בדיוק ההיפך מן המציאות של בורא כל העולמים, והוא צריך להגיע לשלימות, שהוא עצמו יחיה במציאות של הבורא, שהוא השלימות. וכמו שהרבש"ע הוא טמיר ונעלם, שאין יכולת להשיג את מציאות הבורא. כי למרות שהקב"ה הוא בורא הכל ופועל את הכל, הוא טמיר ונעלם, ואת כל הפעולות הוא פועל ועושה באמצעות

עביות החומר של העולם הזה עוד יותר גרוע מחיה, שכל זמן שאנו לא חיים בביטול כמו בהמה אנחנו יותר גרועים מבהמה. התשובה על זה היא, על ידי הנסיונות שהאדם עובר, ובכח הבחירה. האדם צריך לחיות בהכרה תמידית שיש מציאות המחיה אותו ונותן לו כוחות, וכל עוד שהאדם לא חי את זה, אפילו אם הוא במדרגות גבוהות של עבודה וביטול, עדיין נשאר איזה שמץ של גוף שאינו טמיר ונעלם שהיא המציאות של הרבש"ע, דהיינו כוחות הנפש. להגיע להכרה זו וביטול שכזה, זהו דבר שאי אפשר להבינו בשכל, רק מבשרי - ע"י עבודה - אחזה אלוהה, על ידי הנסיונות שעוברים. הנסיונות ששוכרים את האדם.

מה שהאדם נשבר ע"י הנסיונות הוא מפני שכל האחיזה שלו בקדושה היא ע"י מעשים, בחינת דיבור. ובשעה שהוא בא לידי נסיון הוא צריך ליכור במח שהנסיון שרוצה לשבור אותו צריך להתהפך לרחמים. והיינו שהנסיון יביא אותו להרגיש את הסכנה והפחד שלא ינתק מהבחינה של חמור אבוס בעליו. וכשהוא עומד בנסיון ומגיע על ידו לשלימות הפחד ושלימות הסכנה, הוא מגיע לבחינה שהקב"ה מתגלה אליו. זו לא השגה גרידא שהוא משיג מתוך הפעולות שלו שיש כח עליון הטמיר ונעלם הפועל על ידו, רק הוא חי עם הקב"ה בכזו מציאות כמו בן שחי עם אמא שלו, וכמו בן שהגיע לשכל להרגיש ולהבין מה זו אמא. ואדם שעובר את שבעת מדורי הגיהנום זוכה לזה.

והיינו כי הקב"ה שוכן מעל ז' רקיעים, וכנגדם יש בטומאה ז' רקיעים, זה לעומת זה. ובכוחות האדם נמצאים כל ז' הרקיעים, מצד הקדושה ומן הצד שכנגד. וע"י שהאדם עובר את שבעת מדורי הגיהנום, ועומד בנסיון ומבטל את עצמו, ממילא מתבטלים כל ז'

הסיבות. וממילא גם בשעה שהוא עושה את הפעולה הוא חי באווירה אחרת, לא בסיפוק שלו, רק בפחד שלא יסיח דעת מההכרה שהוא אינו מציאות, ויתנתק מהטמיר ונעלם שהוא הכח שלו.

והפחד הזה הוא המקשר את האדם אל המציאות האמיתית שלו, אל אשר לו הכח והממשלה. וכמו בהמה שהקב"ה הטביע בה טבע שתדע מי הוא בעל הבית שלה, כמו שנאמר ידע שור קונוה וחמור אבוס בעליו. ע"י האבוס היא מכירה מי הוא הבעלים שלה, מתוך שהוא מוביל אותה בתמידות היא מרגישה שהוא הבעלים. כמו כן הוא האדם. איך יכיר את המציאות שלו, ויחיה במציאות של סיבות, שכל הכוחות שלו הם בעצם הכח של הטמיר ונעלם, וכל פעולותיו אינם אלא סיבות של מסבב הסיבות. על ידי שיחיה במציאות של סכנה, ויחיה בפחד תמיד שלא ישכח שהוא טמיר ונעלם, והכוחות שיש לו הם לא הכוחות שלו, זהו האבוס של האדם שדרכו מכיר את קונו. כי כל עוד שהוא לא חי בפחד הזה, כאשר הוא מצליח בפעולה שנעשית על ידו, יש לו סיפוק. שנעשה דבר על ידו. וזה מבעיר בו אש. ואז אין עצה להתגבר על זה רק אם יעבוד בכל הכוחות לקבל פחד שיבטל את הסיפוק, ועי"י יחיה במציאות של חמור אבוס בעליו, במציאות של סיבות, שלא הוא המציאות של הכוחות שהוא מוציא לפועל, וכל הכוחות הללו אינם כוחות הגוף, רק כוחות הנפש הם, חלק אלוהה ממעל. מכיון שכל עוד הוא לא חי בפחד מן הסכנה שישכח שהוא טמיר ונעלם והכחות אינם הכחות שלו, כאשר הוא עושה פעולה שמביאה אותו לגדלות הוא חי במציאות הגוף שלו, ואפילו אם הוא עובד ה' בלתי אפשרי שלא יהיה בכח הגוף, ובסופו של דבר הגוף מביא אותו לשמץ גדלות. ואיך יוכל האדם להגיע לכזו מציאות, הרי

והסיבה לזה היא, שכאשר יורד לעולם כח הקדושה המזיק מפחד שיאבד את הכח שלו, כי כמו שהקב"ה הוא אמת כך הצדיק הוא אמת. ולכן הני כלבין דחציפין הולכים מסביבו ורוצים ממנו את שלימות התיקון, להעלות את כל הניצוצות שהם הוציאו מן הקדושה והורידו אותה לעולם התחתון, עולם הקליפות. והם רוצים להגיע לשלימות, לחזור לשורשם שהיו לפני חטא עץ הדעת. וכל עוד שאנחנו לא הגענו לשלימות הקדושה ע"י ביטול, כלומר שאיננו חיים בתחושה של הסכנה הכי גדולה כמו תינוק שמפחד שאמא תעזוב אותו, העולם לא יכול להגיע אל תיקונו. והצדיק אמת שהגיע לשלימות הוא חי בפחדים נוראים שלא יאבד את ההכרה הזו שהוא תלוי ברבש"ע כמו תינוק באמא שלו, ויש לו פחד נורא מהני כלבין דחציפין הסובבים אותו.

הרקיעים שהם המסך המבדיל של הקליפה, והוא בעצמו נהיה בחינת ז' רקיעים בהם שוכנת הקדושה. איך הקדושה יכולה לשכון בתוך גוף? רק אם הוא מגיע לביטול הגמור, שבזה מתבטלים כל הז' רקיעים, וכאשר הגוף מגיע לבחינת תוהו ובוהו, שאין לו מציאות כלל רק אמונה, אז נהיה שלימות הנפש, שמכחות הגוף נהפך להיות נפש שאינו מושג, כמו הרבש"ע שאינו מושג כי אם באמונה. וכאשר הצדיק מגיע לדרגה זו הוא חי בפחד נורא. כאשר הוא משיג את הקדושה הוא שרוי בעולם של תוהו ובוהו, ולכן הוא לא חי עם הקדושה, הוא חי בעולם הטומאה - וחטאתי נגדי תמיד - שכל הזמן יש לו פחד מעולם הטומאה. וככל שהוא משיג יותר את הקדושה יש לו פחד גדול ונורא. כי כאשר הוא מגיע לדרכים הללו כל המזיקים מסתובבים סביבו, ואין שום מזיק בעולם שלא נדבק אליו.

שהשמחה במעונם

הר"ר משה הרשטיק ומשפ' להולדת הנכדים
הר"ר יעקב הרשטיק ומשפ' להולדת הבנים
משפ' שניצור להולדת הנינים
משפ' קירשנבוים להולדת הנכדים
הר"ר אוהד סדן ומשפ' להולדת הבת
הר"ר צבי הולד ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר אלכסנדר הולד ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר שמואל יעקובסון ומשפ' לאירוס' הבן
הר"ר אלימלך וסרמן ומשפ' לאירוס' הבת
הבה"ח שלמה יעקובסון לאירוסיו

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עקני 3
02 - 5829688 ☎
02 - 5325477 ☎
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

לעילוי נשמות

הבחור יוסף צבי קליין ז"ל נלב"ע ד' כסלו תשנ"א
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע